

MRF 2022.71

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2022, j.nr. 20/09783

Stadfæstet afgørelse om, at drænledning under Svendborgmotorvejen retligt er klassificeret som vandløb med Vejdirektoratet som forpligtet bredejer for vandløbsvedligeholdelse inden for vejarealet, da manglende subjektiv nytte eller manglende angivelse af drænledningen i vandsynsprotokol ikke kunne føre til andet resultat. Ikke relevant for vedligeholdelsespligten efter vandløbsloven om drænrørret måtte være placeret på vilkår svarende til gæsteprincippet.

Svendborgmotorvejens sidste etape blev åbnet i 2009. I forbindelse med anlægsprojektet for motorvejen erhvervede Vejdirektoratet ved ekspropriation adkomst til et delareal af E's landbrugs-ejendom, hvor restarealet både mod øst og vest for det areal, der herefter blev udskilt i matriklen som vejareal, også var ejet af E. Ved tilsyn i november 2019 konstaterede Faaborg-Midtfyn Kommune, at der fra en brønd vest for skelgrænsen mellem den ene ejendom og vejarealet var udløb gennem et gammelt lerrør, samt at der på ejendommen mod det østlige skel for vejarealet var placeret en anden brønd. Efter vandløbslovens § 64, stk. 2, skal der forud for besigtigelsesforretningen ved ekspropriation i henhold til ekspropriationsprocesloven ske forhandling mellem anlægsmyndigheden og vandløbsmyndigheden vedrørende de bestående afvandingsforhold, som vil blive berørt af anlægsprojektet. Ved enighed forelægges resultatet i form af en vandsynsprotokol til godkendelse for ekspropriationskommissionen, og ved manglende enighed afgøres spørgsmålet af vandløbsmyndigheden i henhold til vandløbsloven. Ud fra historiske luftfoto fra 1954 og 1992 lagde Faaborg-Midtfyn Kommune til grund, at lerrøret indgik som del af et eksisterende drænsystem på ejendommene, hvorefter Faaborg-Midtfyn Kommune den 2. juli 2020 meddelte afgørelse om, at lerrøret i henhold til vandløbslovens § 2, stk. 2, havde karakter af privat vandløb, og at vedligeholdelsespligten inden for vejarealet i henhold til vandløbslovens § 35 påhvilede Vejdirektoratet som bredejer. Afgørelsen blev påklaget af Vejdirektoratet, hvor det under klagesagsbehandlingen blev oplyst, at de to brønde var blevet etableret af grundejeren i 2018. Det blev gjort gældende af Vejdirektoratet, at der ikke forelå dokumentation for hydrologisk forbindelse mellem de to brønde, og at der under alle omstændigheder ikke var dokumentation for forbindelse på tidspunktet for ekspropriationsbeslutningen forud for

brøndenes etablering i 2018. Endvidere blev det gjort gældende, at lerrøret ikke fremgik af vandsynsprotokollen udarbejdet mellem Vejdirektoratet og vandløbsmyndigheden, men at ekspropriationskommissionens endelige beslutning i givet fald måtte sidestilles med en afgørelse truffet af vandløbsmyndigheden om at nedlægge vandløbet. Herudover blev det gjort gældende, at Vejdirektoratet ikke havde nytte af lerrøret, der var placeret i vejarealet med vilkår svarende til gæsteprincippet, hvorfor Vejdirektoratet kunne kræve lerrøret omlagt til en anden placering. Miljø- og Fødevareklagenævnet (det læge nævn) lagde til grund, at lerrøret var gammelt og pga. den faktiske drænende effekt havde karakter af vandførende dræn, samt at eventuelt manglende fuld funktionsdygtighed forud for etablering af brøndene i 2018 som følge af manglende vedligeholdelse ikke bragte drænet uden for vandløbsloven. Efter nævnets praksis i NMK-43-00415, NMK-43-00520, NMK-43-00567 (MAD 2016.39) og NMK-43-00620 (MAD 2017.350) er det ikke afgørende for afgrænsningen af vandløbslovens anvendelsesområde, om andre grundejere har en konkret subjektiv nytte af drænledningers placering. Efter denne praksis er det afgørende alene, om vandet i drænet rent faktisk afledes nedstrøms med en placering på andres ejendomme. Manglende registrering og omtale af drænledningen i vandsynsprotokol kunne ikke føre til, at drænledningen var nedlagt som vandløb. Med henvisning til NMK-43-00523 (MAD 2017.190) fandt nævnet, at Vejdirektoratet derfor måtte anses for bredejer til drænledningen inden for vejarealet, hvorfor vedligeholdelsespligten påhvilede direktoratet, jf. vandløbslovens § 35. Nævnet afviste, at det havde relevans for vedligeholdelsespligten, om drænledningen var beliggende på vilkår svarende til gæsteprincippet, hvorefter Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæstede Faaborg-Midtfyn Kommunes afgørelse.

Stadfæstelse af afgørelse i sag om status og vedligeholdelsespligt for rørledning under Svendborgmotorvejen i Faaborg-Midtfyn Kommune

20/09783

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens[1] § 2, § 35, stk. 1 og § 64, stk. 2, jf. § 80, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Faaborg-Midtfyn Kommunes afgørelse af 2. juli 2020 om status og vedligeholdelsespligt for rørledning under Svendborgmotorvejen på matr. nr. [A1] og matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med vandløbslovens § 80, stk. 1, har behandlet sagen i nævnets læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 17. juli 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Vejdirektoratet, der er adressat for afgørelsen.

Klager har navnlig anført, at

- der ikke er påvist nogen hydrologisk forbindelse mellem de to brønde på strækningen,
- rørledningen ikke var funktionsdygtig på tidspunktet for ekspropriationen i forbindelse med anlæggelsen af Svendborgmotorvejen, og at lodsejeren først efterfølgende uden de nødvendige tilladelser fra vandløbsmyndigheden og Vejdirektoratet har koblet rørledningen til et drænsystem,
- rørledningen ikke er omfattet af vandløbsloven, da der blev taget endelig stilling til afvandingsforholdene i forbindelse med ekspropriationen til fordel for Svendborgmotorvejen,
- Vejdirektoratet ikke har nogen interesse i rørledningen, og
- rørledningen er til fare for trafiksikkerheden.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

Sagen omhandler en rørledning, der ifølge Faaborg-Midtfyn Kommune ligger under Svendborgmotorvejen på matr. nr. [A1] og matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe og er tilsluttet to brønde hhv. på den vestlige side af motorvejen i skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe og på den østlige side af motorvejen i skellet mellem [A1] og matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe.

Det fremgår af Den Centrale Vej- og Stifortegnelse (CVF),^[4] at Svendborgmotorvejen er en statsvej, og at klager er vejmyndighed for vejen. Vejarealet er udskilt i matriklen som [A1], Rynkeby By, Ringe.

Ejendommene matr. nr. [A1] og [A2] Rynkeby By, Ringe, der ligger på henholdsvis den vestlige og østlige side af Svendborgmotorvejen, ejes af den samme lodsejer.

2.1 Sagens forhistorie

Før anlæggelsen af Svendborgmotorvejen var det omhandlede område fordelt på to ejendomme, de daværende matr. nr. [A1] og [A2] Rynkeby By, Ringe.

Den daværende matr. nr. [A1] Rynkeby By, Ringe var en opdyrket mark uden bygninger. Svendborgmotorvejen forløber tværs igennem den tidligere matr. nr. [A1] Rynkeby By, Ringe. Restarealet øst for Svendborgmotorvejen blev matrikuleret som den nuværende matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe, mens restarealet vest for Svendborgmotorvejen blev matrikuleret som den nuværende matr. nr. [A1] Rynkeby By, Ringe. De to nuværende matr. nr. [A1] og [A2] Rynkeby By, Ringe, indgik i en jordfordelingssag i forbindelse med ekspropriationen til anlæggelsen af Svendborgmotorvejen og blev erhvervet af den nuværende lodsejer.

Den daværende matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe, grænsede op til det østlige skel for den daværende matr. nr. [A1] Rynkeby By, Ringe. Ejendommen var bebygget med en gård med tilhørende bygninger. Gården og tilhørende have lå ca. 75-125 m sydøst for brønden vest for motorvejen. Ejendommen blev eksproprieret og udskilt i matriklen som offentligt vejareal, [A1], Rynkeby By, Ringe, og alle de eksisterende bygninger blev nedrevet.

2.2 Den påklagede afgørelse

Faaborg-Midtfyn Kommune har den 2. juli 2020 truffet afgørelse om, at en rørledning, der forløber fra matr. nr. [A1], over [A1] til matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe, er omfattet af vandløbsloven, og at klager har vedligeholdelsespligten for den del af røret, der ligger på [A1] Rynkeby By, Ringe.

Faaborg-Midtfyn Kommune har på et tilsyn den 20. november 2019 konstateret, at der fra en brønd vest for Svendborgmotorvejen ved skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe, løber et gammelt lerrør ind på [A1]. Lodsejeren har ifølge kommunen selv koblet

brønden til røret. Under tilsynet besigtigede kommunen tillige en brønd på den anden side af motorvejen i skellet mellem [A1] og matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe. Ifølge lodsejer løber røret under motorvejen fra den ene brønd til den anden.

Faaborg-Midtfyn Kommune har fremlagt et kort, hvor lodsejer har skitseret rørets forløb, sådan som lodsejer mener, at røret forløber. Røret løber ifølge skitsen fra brønden ved skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe, ind under Svendborgmotorvejen på [A1] i sydøstlig retning. Under motorvejen er der et punkt ca. halvejs på rørstrækningen, hvorfra røret i nordøstlig retning på en ny rørstrækning følger en linje, der står vinkelret på den første rørstrækning, og løber ind i brønden i skellet mellem [A1] og matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe. Ved siden af skitsen har lodsejer skrevet, at rørføringen under motorvejen alene er en fornemmelse, og at der ikke er direkte rørføring fra brønd til brønd.

Desuden har Faaborg-Midtfyn Kommune anskueliggjort et muligt forløb af en drænledning ved hjælp af et luftfoto fra 1954 af området. Kommunen har anført, at det omhandlede rør kan erkendes som en lys stribe på luftfotoet, og mod nordøst ses en kamdræning og en ledning med retning mod den gamle gård. Kommunen har også vurderet ud fra et luftfoto fra 1992, at den samme kamdræning fra 1954-luftfotoet kan ses som mørkegrønne striber i nordøst, med et forløb mod sydvest.

Faaborg-Midtfyn Kommune har på baggrund af luftfotos fra 1954, 1992 og lodsejers skitsering af forløbet af drænet indtegnet forløbet på et luftfoto fra 2019. Ifølge denne indtegning, løber røret under Svendborgmotorvejen i en ret linje direkte mellem de to brønde. Det er kommunens vurdering, at der har ligget et dræn på strækningen, som lodsejer har genfundet og sat brønde på samt udskiftet mindre rørstykker. Kommunen har samtidigt udtalt, at anlæggets præcise placering og udformning, og hvornår lodsejer har sat brøndene i, ikke har været relevant for sagen, hvorfor dette ikke er undersøgt nærmere ved eksempelvis at meddele et undersøgelsespåbud. Derudover har kommunen indtegnet et sydligere forløb, hvor kommunen tillige har overvejet, at der kunne ligge et dræn på baggrund af luftfotoet fra 1954, som muligvis er koblet sammen med det omhandlede rør.

Samlet har Faaborg-Midtfyn Kommune vurderet, at der løber et vandførende rør fra brønden i skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe, ind under Svendborgmotorvejen på [A1] og over i en brønd i skellet mellem [A1] og matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe.

Faaborg-Midtfyn Kommune har herefter anført, at røret er omfattet af vandløbsloven, jf. vandløbslovens § 2, stk. 2. Kommunen har begrundet dette med, at vandløbsloven finder anvendelse på vandførende rørledninger og dræn, og at røret løber over flere ejendomme, hvorfor der ikke er tale om et enkeltmandsvandløb. I denne sammenhæng har kommunen bemærket, at det er uden betydning, om klager har subjektiv nytte af røret. Kommunen har desuden fremhævet, at der ikke er andre forhold eller afgørelser, som ændrer på rørets status som vandløb.

I forhold til vandsynsprotokollen og ekspropriationssagen i forbindelse med anlæggelsen af Svendborgmotorvejen har Faaborg-Midtfyn Kommune lagt vægt på, at eftersom røret ikke fremgår af vandsynsprotokollen, er der ikke truffet en afgørelse om sløjfning af vandløbet, der kan træde i stedet for en afgørelse efter vandløbsloven.

Endvidere har Faaborg-Midtfyn Kommune vurderet, at røret er et privat vandløb, og at klager som vejmyndighed for Svendborgmotorvejen er bredejer for den del af røret, der ligger under motorvejen, og dermed ansvarlig for rørets vedligeholdelse, jf. vandløbslovens § 35, stk. 1.

Klager har på et møde mellem klager og Faaborg-Midtfyn Kommune rejst spørgsmålet om, hvorvidt røret har været koblet til en septiktank tilknyttet den tidligere matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe, og at røret dermed skulle være en spildevandsledning undtaget fra vandløbslovens regler. Faaborg-Midtfyn Kommune har anført, at det tidligere var almindelig praksis at koble afløb fra septiktanke til dræn, og at røret stadig vil være omfattet af vandløbslovens regler, selvom det førte spildevand, og at der under alle omstændigheder ikke er nogen dokumentation for, at der skulle være tale om et rør, der (tidligere) var koblet til en septiktank.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at rørledningen ikke er omfattet af vandløbsloven. Til støtte for dette har klager gjort gældende, at sagen ikke er oplyst tilstrækkeligt til, at der overhovedet kan konstateres en hydrologisk forbindelse mellem de to brønde på hver side af Svendborgmotorvejen. Klager har i denne forbindelse fremhævet, at det er uklart, hvilket forløb rørledningen har under motorvejen, særligt på baggrund af lodsejers oplysning om, at der formentlig ikke er direkte forbindelse mellem de to brønde, men at røret har et knæk midt under motorvejen. Klager har også påpeget, at røret ligger i en usædvanlig dybde efter både moderne og ældre standarder, hvilket skaber en stor grad af tvivl om, hvad der egentlig befinder sig under motorvejen.

Dernæst har klager anført, at selv hvis der er et vandførende rør mellem de to brønde i dag, er det ikke tilstrækkeligt belyst, om der var et fungerende rørsystem på tidspunktet for ekspropriationen. Klager har fremlagt en række af sagsakterne fra ekspropriationssagen, herunder vandsynsprotokollen og afvandingsplanen, og der fremgår ifølge klager ikke noget rør på den strækning, hvor røret blev fundet. Klager mener, at rørsystemet formentlig allerede på tidspunktet for ekspropriationen ikke var fungerende og ikke længere omfattet af vandløbslovens regler, og at lodsejer først efter anlæggelsen af Svendborgmotorvejen uden de nødvendige tilladelser har tilkoblet røret til et drænsystem og forsøgt at retablere røret. Når rørsystemet er ulovligt etableret, kan der ifølge klager ikke være tale om et vandløb omfattet af vandløbsloven.

Klager har tillige gjort gældende, at der ved ekspropriationen blev taget endelig stilling til afvandingsforholdene i området, og at det ikke fremgår af sagsakterne fra ekspropriationssagen, at der skulle være et vandløb på strækningen, hvorfor røret ikke kan have status som vandløb efter vandløbsloven. Til støtte for dette har klager gjort gældende, at den endelige stillingtagen til de afvandingsmæssige forhold, som fremgår af vandsynsprotokollen og afvandingsplanen er blevet tiltrådt af ekspropriationskommissionen, hvilket har samme retskraft, som hvis vandløbsmyndigheden havde truffet afgørelse om at sløjfe vandløbet, jf. vandløbslovens § 64, stk. 1 og ekspropriationsproceslovens[5] § 13. I denne sammenhæng har klager anført, at det vil være en usikker og uholdbar retsstilling, hvis et glemt dræn under en motorvej genopdages 20 år efter vejens anlæggelse og herefter skal betragtes som omfattet af vandløbsloven.

Desuden har klager påpeget, at klager ikke har nogen nytte af eller interesse i røret, og at det derfor udelukkende er lodsejer, der har en interesse i røret, hvorefter røret ikke kan være omfattet af vandløbsloven, jf. vandløbslovens § 2, stk. 2.

Selv hvis der er tale om et vandløb, har klager anført, at klager ikke kan have vedligeholdelsespligten for røret, når klager ikke har nogen nytte af røret.

Klager har desuden anført, at røret ligger efter gæsteprincippet, jf. vejlovens § 77 og ekspropriationsproceslovens § 25, og at klager derfor kan kræve røret flyttet, og at det er lodsejer, der er ansvarlig for vedligeholdelsen. Klager kan desuden som vejmyndighed beslutte, hvilke foranstaltninger, der er nødvendige til opretholdelsen af den trafik- og færdselsmæssige sikkerhed.

Derudover har klager fremlagt et områdekort, hvor der fremgår tre brønde, hvoraf to er på den vestlige side af Svendborgmotorvejen, og den tredje brønd er på den østlige side af motorvejen.

Desuden har klager fremlagt vandsynsprotokollen, et tilhørende bilag med en oversigtsplan for området samt uddrag af materiale fra ekspropriationssagerne for de omhandlede ejendomme. Den omhandlede rørstrækning er ikke omtalt i vandsynsprotokollen eller ekspropriationsmaterialet eller indtegnet i oversigtsplanen.

Den 13. oktober 2020 har klager supplerende anført, at klager ikke har nytte af røret, blot fordi det krydser motorvejen. Klager har også oplyst, at lodsejer er blevet tilbudt en varig løsning til forbedring af afvandingen ved at blive tilkoblet motorvejens afvandingssystem.

Klager har desuden den 10. januar 2022 supplerende bemærket, at brøndene i sagen er placeret meget tæt på skellet mellem det udskilte vejareal og lodsejers jordstykker. Ifølge klager er det normalt, at vildthegegn ikke placeres direkte i skel, men et stykke inde på det udskilte vejareal. Derudover har klager oplyst, at det ikke er normalt, at der etableres drænledninger på tværs af motorvejen, men at det er praksis, at drænledninger i stedet føres til de vandløb, der er rørlagt under motorvejen. Desuden har klager henvist til den tidligere vandløbslovs[6] § 94, stk. 3, hvoraf det fremgik, at ekspropriationskommissionens godkendelse af overenskomsten mellem anlægsbestyrelsen og kommunalbestyrelsen var endelig, og at vandløbsmyndigheden derfor ikke efterfølgende kan træffe afgørelse efter vandløbsloven inden for det udskilte vejareal.

Klager har desuden indsendt billeder af brønden på østsiden af motorvejen, der ifølge klager viser, at der også er foretaget gravearbejde inde på [A1]. Klager har anført, at dette indikerer, at lodsejer har gjort tiltag for at etablere en forbindelse, der ikke eksisterede eller fungerede førhen.

Den 14. januar 2022 har klager sendt supplerende billeder af brøndene ind og oplyst, at brønden vest for motorvejen er placeret ca. 1 m fra vildtheget, mens brønden på østsiden er placeret direkte op til vildtheget.

2.4 Faaborg-Midtfyn Kommunes bemærkninger til klagen

Faaborg-Midtfyn Kommune har i sine bemærkninger af 2. september 2020 til klagen anført, at den manglende stillingtagen til røret forud for ekspropriationen ikke kan føre til, at røret ikke længere er omfattet af vandløbsloven. Kommunen har fremhævet, at det fremgår af vandsynsprotokollen, at klager havde pligt til at omlægge evt. ukendte dræn for egen regning, som måtte blive fundet under anlæggelsen af Svendborgmotorvejen.

Faaborg-Midtfyn Kommune har desuden påpeget, at der ikke kan være tale om, at lodsejer har fundet dele af et gammelt drænrør og efterfølgende har koblet nye dræn på. Kommunen har ved denne vurdering lagt vægt på luftfotos fra 2006 og hvert år fremover, der ikke viser tegn

på nydræning. Kommunen lægger derfor lodsejers forklaring til grund om, at lodsejer har repareret de eksisterende rør på marken.

Faaborg-Midtfyn Kommune har endvidere anført, at klager har nytte af røret allerede ud fra det forhold, at Svendborgmotorvejen krydser røret.

Derudover har Faaborg-Midtfyn Kommune bemærket, at klager af hensyn til trafiksikkerheden har ret til at søge om godkendelse efter vandløbsloven til omlægning af røret.

2.5 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har indhentet oplysninger om kendte drænsystemer i området hos [V1] A/S. Selskabet var ikke i besiddelse af drænkort, der viste det omhandlede rør. Nævnet har indhentet to drænkort, der viser et drænsystem øst for matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe på matr. nr. [A4] Rynkeby By, Ringe, og et drænsystem vest for matr. nr. [A1] Rynkeby By, Ringe på matr. nr. [A5] Rynkeby By, Ringe. Ingen af de to drænkort viser nogen forbindelse fra drænsystemerne til det omhandlede rør. Nævnet har den 1. december 2021 sendt begge drænkort i høring hos Faaborg-Midtfyn Kommune og sagens parter uden at modtage bemærkninger.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ved brev af 24. november 2021 anmodet Faaborg-Midtfyn Kommune om yderligere oplysninger i sagen, herunder en præcisering af rørledningens og brøndenes placering, oplysninger om en tredje brønd, der fremgår af et bilag til klagen, oplysninger om afgørelsen tillige vedrører det sydlige forløb indtegnet på kommunens kort, oplysninger fra lodsejer, som kommunen måtte være i besiddelse af, om den af lodsejer foretagne spuling og rodskæring i røret samt evt. drænkort og koter for bund i brøndene og røret.

Faaborg-Midtfyn Kommune har i brev af 10. december 2021 indledningsvis påpeget, at afgørelsen vedrører det forløb, som ligger mellem de to brønde, som fremgår af kommunens tilsynsnotat. Kommunen har desuden bemærket, at kommunens skitsering af rørets forløb alene er vejledende, og at det præcise forløb ikke kendes, herunder om der er en direkte rørforbindelse, eller om der er et knæk på ledningen, en samlebrønd eller lignende. Indtegningen af det sydlige forløb skal ifølge kommunen forstås som en mulig placering af endnu et drænrør vurderet ud fra luftfotoet fra 1954, og er alene oplyst til parterne for at vejlede dem og ikke for at fastslå dette andet dræns placering. I forhold til den tredje brønd, der fremgår af klagers bilag, har kommunen oplyst, at kommunen ikke har kendskab til denne brønd, og at kommunen ikke kan bekræfte, om de to andre brønde er sammenfaldende med de to brønde, som kommunen har ført tilsyn med. Kommunen har derudover angivet de geografiske koordinater for de to brønde. Desuden har kommunen oplyst, at kommunen ikke har oplysninger om, hvordan spulingen foretaget af lodsejer er foregået, ligesom kommunen ikke har relevante koter, drænkort, billeder, tegninger eller lignende for brøndene og røret, som ikke allerede er vedlagt sagen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har derudover ved brev af 1. december 2021 bedt lodsejer om at oplyse, hvornår de to brønde er etableret, og om der var brønde i forvejen, hvordan lodsejer vidste, at der lå et lerrør ved skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe, samt hvordan spuling og rodskæring af røret forløb, herunder om der kunne konstateres gennemløb i brønden på østsiden af Svendborgmotorvejen under spulingen. Lodsejer har den 4. december 2021 svaret, at de to brønde blev etableret i 2018. Så vidt lodsejer kunne huske,

lå såvel tilløb som afløb ca. 1 m dybt i brønden vest for motorvejen, men lodsejer har ikke haft mulighed for at bekræfte dette, da vandspejlet på tidspunktet lå betydeligt højere end drænrørens tilslutning til brønden. Bunden af afløbsrøret i brønden øst for motorvejen lå ca. 1,1 m dybt. Derudover har lodsejer oplyst, at marken ikke var vandlidende de første år efter overtagelsen, og at lodsejer altid har kendt til en brønd i kanten af en vej øst for motorvejen kaldt [A3]. Ifølge lodsejer løber der vand i denne brønd, som på baggrund af bl.a. områdets højdekurver måtte komme fra matr. nr. [A1] Rynkeby By, Ringe, og at der derfor måtte være en forbindelse fra matr. nr. [A1] Rynkeby By, Ringe, og under motorvejen over mod øst til brønden ved [A3]. Lodsejer har oplyst, at han ikke har kunnet finde drænet på noget kort, og at den tidligere ejer heller ikke har kunnet give nogen oplysninger, hvorfor lodsejer måtte finde det omhandlede rør ved at grave i skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe. Med hensyn til spulingen har lodsejer oplyst, at han kunne konstatere gennemløb fra den ene brønd til den anden under spulingen. Lodsejer har den 10. januar 2022 supplerende oplyst, at han gravede på [A1] på østsiden af motorvejen for at rense og opgrave et rør og skifte det ud med et fast rør, da det ikke var muligt at blive enig med klager om afvandingen. Derudover har lodsejer bemærket, at lodsejer overtog arealet fra klager i forbindelse med ekspropriationen, og at klager ikke oplyste ham, at der ikke var undersøgt for dræn. Efter lodsejers opfattelse har den tidligere ejer formentlig aldrig haft problemer med drænet, og han ejede kun drænet i en kortere periode. Lodsejer har derudover uddybet, at spuleren og rodskæreren ved spulingen og rodskæringen ikke blev ført direkte igennem drænet, og at der siden udførelsen ikke har været problemer med rørstumper eller nævneværdigt sand i brøndene.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har Miljø- og Fødevarerklagenævnets medlemmer deltaget: Jette R. Uhrenholt (formand), landsdommerne Eva Staal og Anne Bendfeldt Westergaard samt de læge medlemmer Pelle Andersen-Harild, Lene Hansen, Kristian Pihl Lorentzen og Jens Vibjerg.

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Vandløbslovens anvendelse

Det følger af vandløbslovens § 2, stk. 1 og 2, at lovens regler om vandløb finder anvendelse på grøfter, kanaler, rørledninger og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande, hvis tilstedeværelse og vedligeholdelse flere end en enkelt har interesse i.

Det følger af vandløbslovens § 64, stk. 2, at hvis et anlæg, hvortil ekspropriation foretages efter bestemmelserne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, berører bestående afvandingsforhold eller mulighederne for en fremtidig ordning af sådanne, skal spørgsmål om, hvilke foranstaltninger, der skal træffes af hensyn til afvandingsforholdene forud for besigtigelsesforretningen, forhandles mellem anlægsmyndigheden og vandløbsmyndigheden. I tilfælde af enighed mellem disse kan ekspropriationer, der er nødvendige til foranstaltningerne, foretages efter reglerne i nævnte lov, såfremt ekspropriationskommissionen kan tiltræde den aftalte ordning. I andre tilfælde behandles de pågældende spørgsmål efter reglerne i vandløbsloven.

Et enigt nævn finder, at røret, ved skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe er et privat dræn, der er omfattet af vandløbsloven, jf. vandløbslovens § 2, stk. 1, og 2. Nævnet har ved denne vurdering lagt vægt på, at et billede af en opgravning ved brønden i skellet vest for Svendborgmotorvejen viser et gammelt lerrør, som på grund af rørets drænende effekt lægges til grund at være et vandførende dræn. Nævnet har endvidere ved vurderingen lagt til grund, at drænet krydser skellet mellem matr. nr. [A1] og [A1] Rynkeby By, Ringe, da drænet på billederne i sagen ses at ligge ved skellet, og at der på baggrund af høje og lave målebordsblade samt højdekort før motorvejens anlæggelse var en lavning på stedet, hvor det ville være naturligt at lægge dræn. Nævnet bemærker endvidere, at det er ubestridt, at der er foretaget en spuling, hvilket ikke ville kunne lade sig gøre, uden at drænet går ind på [A1]. Nævnet skal derudover bemærke, at såfremt drænet som følge af manglende vedligeholdelse ikke længere er fuldt funktionsdygtigt, kan dette ikke føre til, at drænet ikke er omfattet af vandløbsloven. Nævnet finder desuden, at det ikke på det foreliggende grundlag er dokumenteret, at drænet enten direkte eller ved et "knæk" har forbindelse til brønden på østsiden af Svendborgmotorvejen, men at dette efter nævnets opfattelse i øvrigt ikke har betydning for, om drænet er omfattet af vandløbsloven.

Det af klager anførte om, at der er tale om et rør, der på ekspropriationstidspunktet ikke var fungerende og reelt var sløjfet, og at klager først efterfølgende har foretaget en ulovlig reetablering af vandløbet uden de nødvendige tilladelser fra vandløbsmyndigheden og vejmyndigheden ved at tilkoble nye brønde til røret og udskifte gamle beskadigede rørdele med nye, kan efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse ikke føre til et andet resultat. Nævnet har herved lagt vægt på, at der ikke foreligger oplysninger, der bekræfter, at vandløbet reelt skulle have været sløjfet på ekspropriationstidspunktet, og at den manglende omtale af røret i vandsynsprotokollen og ekspropriationsmaterialet ikke dokumenterer eller sandsynliggør, at der på ekspropriationstidspunktet skulle være tale om et sløjfet vandløb.

Derudover kan det af klager anførte om, at klager ikke har nogen interesse i røret som følge af manglende nytte, ikke føre til et andet resultat. Miljø- og Fødevareklagenævnet henviser til, at der efter nævnspraksis ikke behøver at foreligge en subjektiv nytte af vandløbet for at have den fornødne retlige interesse.[7] Nævnet bemærker, at den, på hvis ejendom et vandløb er beliggende, altid vil have interesse i vandløbets tilstedeværelse i lovens forstand, hvorfor både lodsejer og klager har en interesse i røret, hvorefter der ikke er tale om et enkeltmandsvandløb, jf. vandløbslovens § 2, stk. 2.

Desuden finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at vandløbet ikke er blevet sløjfet i medfør af vandløbslovens § 64, stk. 2, i forbindelse med ekspropriationen til fordel for Svendborgmotorvejen, da vandløbet ikke fremgår af vandsynsprotokollen, og at der dermed ikke foreligger en aftalt ordning mellem anlægsmyndigheden og vandløbsmyndigheden om sløjfning af drænet, som senere kunne tiltrædes af ekspropriationskommissionen. Der foreligger øvrigt ikke en almindelig afgørelse efter vandløbsloven om sløjfning af drænet. En manglende omtale af drænet kan efter nævnets opfattelse ikke forstås som en aftale om, at drænet skulle sløjfes.

3.1.2 Vedligeholdelsespligten for rørstrækningen under motorvejen

Efter vandløbslovens § 35, stk. 1, påhviler vedligeholdelsen af private vandløb bredejereren, medmindre der er truffet en anden bestemmelse efter § 35, stk. 3.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse af 18. maj 2017^[8] truffet afgørelse om, at vejmyndigheden er bredejer i vandløbslovens forstand for så vidt angår rør, der ligger i et vejareal.

Et enigt nævn finder, at klager har vedligeholdelsespligten for så vidt angår det omhandlede dræn på den strækning, hvor drænet befinder sig på [A1], Rynkeby By, Ringe. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at klager som vejmyndighed for Svendborgmotorvejen er bredejer i vandløbslovens forstand for drænrør, der ligger i vejen. Det af klager anførte om, at klager ikke kan pålægges at vedligeholde et rør, som klager ikke har nytte af, kan ikke føre til et andet resultat, da vedligeholdelsespligten i vandløbslovens § 35, stk. 1, ikke afhænger af, om bredejeren har nytte af vandløbet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ved denne afgørelse ikke taget stilling til, hvorvidt røret er omfattet af gæsteprincippet i vejlovens § 77, da nævnet finder, at forholdet ikke er relevant for fastsættelsen af vedligeholdelsespligten efter vandløbslovens § 35, stk. 1.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Faaborg-Midtfyn Kommunes afgørelse af 2. juli 2020 om status og vedligeholdelsespligt for rørledning under Svendborgmotorvejen på matr. nr. [A1] og matr. nr. [A2] Rynkeby By, Ringe.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet med senere ændringer.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] Se <http://cvf.vd.dk/cvf/mapui.jsp> (<http://cvf.vd.dk/cvf/mapui.jsp>).

[5] Lovbekendtgørelse nr. 1161 af 20. november 2008 om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom med senere ændringer.

[6] Lovbekendtgørelse nr. 523 af 26. september 1973 om vandløb.

[7] Se bl.a. nævnets afgørelser i 19/01187, NMK-43-00415, NMK-43-00520, NMK-43-00567 og NMK-43-00620.

[8] NMK-43-00523.

Sag:

20/09783

Dato:

23. februar 2022.

Emner:

Vandløbsloven (/s...

Highlight: Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)